

Fullmäktige 16.05.2022 § 69

§ 69

Fråga om psykiatrisk vård av barn och unga

Beredning och upplysningar:
 Salminen Anne
 Laitsaari Susanna
 Vanhatalo Raija
 Strömberg Juha-Pekka
 Saloranta-Eriksson Outi
 fornamn.efternamn@esbo.fi
 Växel 09 816 21

Förslag

Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Eva-Lena Gästrins och 31 andra ledamöters fråga om psykiatrisk vård av barn och unga och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
 Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Eva-Lena Gästrin och 31 andra ledamöter lämnade 28.2.2022 en fråga där de ber om svar på frågor om svenskspråkig ungdomspsykiatrisk vård för barn och unga.

Svaren har beretts i samarbete mellan välfärds- och hälsosektorn och sektorn för fostran och lärande och dessutom bads också HUS ungdomspsykiatri om kommentarer på svaret.

Vilka är kriterierna för att få vård vid HUS ungdomspsykiatri?

HUS ungdomspsykiatri ansvarar för den specialiserade sjukvården inom hela sjukvårdsdistriktets ungdomspsykiatri (13–17-åringar) i enlighet med lagen om specialiserad sjukvård och social- och hälsovårdsministeriets anvisningar (Enhetliga grunder för icke-brådskande vård 2019 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4107-6> Den grundläggande principen är att man inom den specialiserade sjukvården behandlar svåra psykiska störningar samt komplicerade och medelsvåra störningar som blivit utdragna trots evidensbaserade behandlingsmetoder på basnivå. Lindriga och medelsvåra störningar behandlas inom kommunens eller välfärdsområdets basservice. I samband med de störningar där God medicinsk praxis-rekommendationerna tar ställning till en gradering av vården strävar man efter att följa rekommendationen. För närmare information se HUS ungdomspsykiatrins remissanvisning (på finska) <https://www.hus.fi/ammattilaiselle/nuorisopsykiatriksen-hoidon-laheteohje>

Hur lång är väntetiden mellan att ett barn eller en ung person får remiss till ungdomspsykiatri och den första mottagningen?

Det finns ingen kö till akutavdelningen för unga som behöver akut avdelningsvård, utan inskrivningen sker på basis av en bedömning av behovet. Köerna till öppenvården varierar beroende på området. Patienter som bedöms vara brådskande (lagen om specialiserad sjukvård, social- och hälsovårdsministeriets anvisningar och HUS remissanvisning) får tid inom en vecka. Väntetiden till ett första besök på ungdomspsykiatrins mottagning på HUS är för närvarande 30 dygn.

Köper Esbo stad ungdomspsykiatriska tjänster av utomstående aktörer, till exempel av Folkhälsan?

Esbo stads mental- och missbruksvård ordnar tjänster inom mental- och missbruksvård på basnivå för unga 13–22-åringar. Esbo stad ordnar tjänster för unga med svenska som modersmål genom att köpa dem från Folkhälsan och försöker på så sätt garantera att svenskspråkiga unga kan få vård på sitt modersmål. Innehållet i tjänsten motsvarar de tjänster man kan få på Esbo stads ungdomspolikliniker. Svenskspråkiga Esbounga på 13–22 år kommer till Folkhälsans ungdomsmottagning inom 10 dygn för en bedömningsstödperiod (1–7 besök) hos en psykiatrisk sjukskötare och vid behov hos en allmänläkare. På basis av en bedömning av vårdbehovet kan vården fortsättas efter detta med ytterligare högst tio besök.

Hurdana möjligheter har Esbo stad att stöda barn och unga medan de väntar på att få komma till ungdomspsykiatrin (till exempel genom elevvården)?

En av elevhälsans uppgifter är att i ett tidigt skede identifiera problem med psykisk hälsa och ingripa. Regelbundna stödbesök utgör tidigt stöd och tidig vård med låg tröskel för elever och studerande. Det här utgör också ofta ett tillräckligt stöd för den unga och hen behöver inte hänvisas till den specialiserade sjukvården. Det finns möjlighet till stödbesök också i situationer då en ung person väntar på att få komma till den specialiserade sjukvården.

Kompetensen hos elevhälsans anställda (kuratorer, psykologer och skolhälsovårdare) har förbättrats genom utbildning av de anställda i särskilda arbetsmetoder. Vi använder redan allmänt interventionsmetoden IPC i samband med möten med unga med lindrig depression. Metoden kan också användas på svenska. Dessutom används metoden Cool Kids för att stöda unga med lindrig ångest. Metoden används i detta skede i liten skala, men anställda vid elevhälsan deltar för stunden i metodutbildning.

Ett nära samarbete mellan aktörerna inom elevhälsan (kuratorer, psykologer, hälsovårdare, skolläkare) enligt modellen Elämä edessä gör det möjligt att ge stöd i ett tidigt skede i läroanstalter, i studerandens dagliga miljö. Modellen används nu bland annat i stadens svenska gymnasium och i fortsättningen ska den också utvidgas till årskurs 7–9. Stöd från den specialiserade sjukvården utnyttjas bland annat genom att hänvisa unga till webbtjänsten Psykportens egenvårdsprogram och till webbterapi. Dessutom stärker den specialiserade sjukvårdens konsultationsstöd de anställdas kompetens på basnivå.

Kuratorerna och psykologerna inom Svenska bildningstjänster har under detta läsår utvecklat sin kompetens i en KAT-baserad metod i stödsamtalen. Dessutom kan skolan stöda elevens välbefinnande till exempel genom olika flexibla undervisningsarrangemang inom ramen för lagen om grundläggande utbildning. Också stadens övriga aktörer, såsom familje- och ungdomsrådgivningen och familjesocialarbetet kan stöda barn och unga inom sina tjänster.

Hur kan barn och unga i Esbo garanteras ungdomspsykiatrisk vård på svenska inom HUS (utan tolk)?

HUS är ett tvåspråkigt sjukvårdsdistrikt och strävar efter att erbjuda patienter tjänster på deras modersmål på polikliniken i det egna området. På grund av rekryteringsproblem har HUS inte lyckats anställa så mycket svenskkunnig personal som behövs, vilket tidvis orsakar fördröjningar i anordnandet av en tjänst. Det finns ingen statistik över skillnaderna i hur snabbt finsk- och svenskspråkiga patienter fått vård, men de som har ansvar för köerna meddelar att de inte lagt märke till någon större skillnad. För närvarande är kön till psykologiska undersökningar kortare för svenskspråkiga än för finskspråkiga patienter.

Vid behov erbjuder HUS också terapi med servicesedel för svenskspråkiga personer (även här har det förekommit problem med att antalet producenter är litet). HUS är medveten om problemet och försöker så gott det går satsa på att trygga den svenska servicen.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 02.5.2022 § 143

Förslag

Omsorgsdirektör Svahn Sanna

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Eva-Lena Gästrins och 31 andra ledamöters fråga om psykiatrisk vård av barn och unga och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Omsorgsdirektören Sanna Svahn hade förhinder och ärendet föredrogs av äldreomsorgsdirektör Minna Hoffström.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Välfärds- och hälsonämnden 12.04.2022 § 40

Förslag

Omsorgsdirektör Svahn Sanna

Välfärds- och hälsonämnden föreslår för stadsstyrelsen och vidare för fullmäktige att fullmäktige ska anteckna redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Eva-Lena Gästrins och 31 andra ledamöters fråga om psykiatrisk vård av barn och unga och konstatera att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Eftersom omsorgsdirektör Sanna Svahn hade förhinder föredrogs ärendet av direktören för familje- och socialtjänster Mari Ahlström.

Beslut

Välfärds- och hälsonämnden
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Fullmäktige fråga om psykiatrisk vård för barn och ungdomar
28.2.2022

För kännedom